

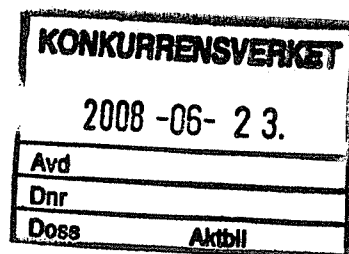
**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**

DOM
2008-06-19
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
11458-08
Rotel 551

SÖKANDE

Management Språkutbildning i Stockholm AB, 556274-2451
Grevgatan 64
114 59 Stockholm

MOTPART

Skatteverket
Inköpsenheten
171 94 Solna

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan.

Länsrättens interimistiska beslut från den 4 juni 2008 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 339805

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Skatteverket har inbjudit leverantörer att lämna anbud angående upphandling av företagsanpassad språkutbildning för anställda vid Skatteverket och Kronofogdemyndigheten (dnr 132 118340-08/21). Upphandlingen har genomförts som en förenklad upphandling enligt 15 kap. 3 § LOU.

Skatteverket har i tilldelningsbeslut daterat den 26 maj 2008 meddelat att verket antagit ett annat anbud än Management Språkutbildning i Stockholm AB:s (bolagets) anbud. Av tilldelningsbeslutet framgår att det vinnande bolaget ansågs ha lämnat det mest intressanta och ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar i första hand att länsrätten ska besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts och, i andra hand, att upphandlingen ska göras om. Som grund för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Skatteverket har vid betygsättning av utvärderingskriteriet "kvalitetssäkring" värderat bolagets anbud för lågt i förhållande till andra anbud samt har i sitt tilldelningsbeslut klargjort att även andra hänsyn än de som presenterats i förfrågningsunderlaget och tilldelningsbeslutet legat till grund för beslutet. Genom detta förfarande har Skatteverket brutit mot 1 kap. 9 § LOU och lagens underliggande principer om förutsebarhet, transparens och likabehandling. Det kan härigenom befaras att upphandlingen inte företagits med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och inte genomförts affärsmässigt samt att anbudsgivare och anbud inte har behandlats utan ovidkommande hänsyn. Bolaget riskerar härigenom att lida skada.

I förfrågningsunderlaget har Skatteverket rangordnat och viktat utvärderingskriterierna enligt följande:

- 1) Kvalitetssäkring: 35 %
- 2) Utbildningens innehåll och upplägg: 25 %
- 3) Lärarkompetens: 20 %
- 4) Pris: 20 %

Kvalitetssäkring är således det absolut viktigaste kriteriet medan priset är det minst viktiga. Bolagets språkutbildning är den enda som är certifierad enligt Auktoriserade Språkutbildares Riksorganisations standard Q 3000. Inget av de konkurrerande företagen har heller annan certifiering. Certifiering är något som Skatteverket i tidigare upphandlingar framhållit som viktigt för kvalitetssäkring. I Länsrättens i Stockholms län dom den 20 januari 2006, mål nr 28462-05, argumenterade verket med framgång för att certifierade processer skulle premieras framför ocertifierade då poäng utdelades för hur pass väl anbudsgivarna levde upp till börkraven. Verket går således i det nu aktuella beslutet emot sin egen praxis. Det finns en avgörande skillnad mellan att, som bolaget, vara certifierad och att, som det bolag som vann upphandlingen, följa en certifierad process. Denna skillnad gör att certifierade anbudsgivare bör ges högre poäng än icke-certifierade. Detta gör sig särskilt tydligt då kvalitetssäkringen av Skatteverket angetts som det i särklass viktigaste kriteriet.

I Skatteverkets tilldelningsbeslut står det att det bolag som vann upphandlingen antagits för uppdraget då företaget lämnat ”det mest intressanta och ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet”. Skatteverket har dock givit alla anbudsgivare identiska poäng rörande alla utvärderingskriterier förutom priset. Att verket ändock anser det vinnande bolagets anbud som mest ”intressant” även i andra aspekter än priset tyder på att verket tagit hänsyn till sådant som inte framgår av vare sig förfrågningsunderlaget eller tilldelningsbeslutet.

Länsrätten har den 4 juni 2008 med stöd av 16 kap. 2 § andra stycket LOU interimistiskt förordnat att den aktuella upphandlingen tills vidare inte får avslutas. Beslutet gäller till dess att länsrätten förordnar annat i målet.

Skatteverket bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Till stöd för sin inställning anför verket i huvudsak följande. Skatteverket har i sin upphandling inte brutit mot någon av de bakomliggande gemenskapsrättsliga principerna eller någon annan bestämmelse i LOU. Skatteverket har i sitt förfrågningsunderlag under punkten 7 (Kvalitetssäkring) angivit följande krav:

7.1 Anbudet bör innehålla en beskrivning av hur anbudsgivaren kvalitetssäkrar aktuellt uppdrag samt hur kvalitetsuppföljning utförs, som minst anger:

- strategi för uppdraget (genomförande och arbetsätt)
- lärarnas kompetens och fortbildning
- hur säkras man tillgången till bra lärare med rätt kompetens samt geografisk spridning av lärare
- utbildningsmaterial och dylikt

Skatteverket har med andra ord inte ställt några krav på certifiering av anbudsgivarna. Bolagets hänvisning till Skatteverkets tidigare upphandling saknar relevans då det rör sig om en annan upphandling från år 2005 och då förfrågningsunderlaget dessutom är helt omarbetat. Skatteverket har bedömt att alla anbudssvaren motsvarar efterfrågade krav och de har därmed tilldelats tre poäng. Skatteverket har därmed inte avvikit från ställda krav och inte heller premierat svar utanför ställda krav, för att på så vis inte bryta mot likabehandlingsprincipen.

Beträffande vad bolaget anför om att verket skulle ha tagit ovidkommande hänsyn kan anföras följande. Det finns ingen grund för att hävda att annan hänsyn har tagits. Vad som åsyftas med ”mest intressanta” är att vinnande anbudsgivare totalt har erhållit mest poäng och därför har vunnit. I detta fall

blev priset det utslagsgivande kriteriet, då alla utvärderade anbudsgivare i övrigt har lämnat likvärdiga svar.

Bolaget anför därefter bl.a. följande. Skatteverket har i sitt yttrande citerat punkt 7.1 i förfrågningsunderlaget. Av det citerade stycket framgår att anbudsgivare bör beskriva hur de kvalitetssäkrar sitt arbete. Dessutom framgår av fyra punkter de krav som minst ställs på anbudsgivarnas kvalitetsuppföljning. Det stämmer alltså att Skatteverket inte har ställt något formellt krav på att anbudsgivarnas verksamhet ska vara certifierad. Emellertid är kvalitetssäkring enligt det aktuella förfrågningsunderlaget med god marginal det viktigaste utvärderingskriteriet. Bolaget har som enda anbudsgivare certifierat sin verksamhet och låter alltså utomstående specialister granska och kvalitetssäkra den. Det föreligger alltså en beaktansvärd skillnad mellan de olika anbudsgivarnas kvalitetssäkring, vilket, inte minst enligt den i upphandlingen tillämpade viktningen av utvärderingskriterierna, ska avspeglas i poängsättningen. Skatteverkets påstående, att verket skulle bryta mot likabehandlingsprincipen om det tog hänsyn till annat än det som framgår explicit av punkt 7.1 i förfrågningsunderlaget, faller redan av att verket i den aktuella punkten skriver att det rör sig om ett minimikrav. Det understryks dessutom ytterligare av den dom från år 2005 som Skatteverket inte längre vill kännas vid. Skatteverket har inte vidareutvecklat på vilket sätt förfrågningsunderlaget är omarbetat och varför detta skulle vara relevant. Det faktum att det rör sig om en upphandling från år 2005 saknar i sig relevans då LOU under denna tid inte genomgått för den aktuella upphandlingen relevanta förändringar.

I tilldelningsbeslutet anges att det vinnande bolagets anbud är dels mest intressant, dels ekonomiskt mest fördelaktigt. Om det, som Skatteverket hävdar, enbart var priset som fällde avgörandet måste Skatteverket, om inte annat, anses ha brustit i motiveringen av sitt beslut.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU föreskrivs följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 15 kap. 16 § LOU anges följande. En upphandlande myndighet skall anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som har lägst pris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket LOU, dvs. myndigheten ska ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftskostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

I 16 kap. 2 § LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I Skatteverkets förfrågningsunderlag anges under punkten 7.1 "Utvärderingskriterier" bl.a. följande.

Nedanstående utvärderingskriterier är viktade, med angivande av procent-sats, för att påvisa angelägenhetsgrad. Kravspecifikationen är uppdelad med samma rubriker.

Utvärderingskriterium	Poäng	Vikt
1. Kvalitetssäkring	0-3	35 %
2. Utbildningens innehåll och upplägg	0-3	25 %
3. Lärarkompetens	0-3	20 %
4. Pris	0-3	20 %

Vid prövning tillämpas poängskalan 0-3. De olika svaren erhåller 0-3 poäng, där 3 anses som bäst och 0 innebär obesvarat eller ofullständigt svar.

I bilaga 2 till förfrågningsunderlaget anges under punkten 7 "Kvalitetssäkring" följande.

7.1 Anbudet **bör** innehålla en beskrivning av hur anbudsgivaren kvalitetssäkrar aktuellt uppdrag samt hur kvalitetsuppföljning utförs, som minst anger:

- strategi för uppdraget (genomförande och arbetssätt)
- lärarnas kompetens och fortbildning
- hur säkras man tillgången till bra lärare med rätt kompetens samt geografisk spridning av lärare
- utbildningsmaterial och dylikt

Är detta krav uppfyllt?

Ja/Nej

Beskriv hur kvalitetssäkring görs:

I Skatteverkets tilldelningsbeslut, daterat den 26 maj 2008, anges bl.a. följande under punkten 3.2 "Utvärderingsfasen".

I *utvärderingsfasen* har en bedömning gjorts i två steg.

Det första steget omfattar en bedömning av hur anbudet uppfyller ställda tvingande ska-krav enligt bilaga 2 "Kravspecifikation" och om anbudsgivaren lämnat priser i bilaga 3 till förfrågningsunderlaget.

.....

Samtliga fem anbudsgivare har uppfyllt samtliga ska-krav och går vidare till utvärderingsfasens andra steg.

I det andra steget har en bedömning gjorts av hur väl anbudsgivarna uppfyller bör-kraven enligt bilaga 2 till förfrågningsunderlaget "Kravspecifikation" samt prisutvärdering. Samtliga kvarvarande anbudsgivare har lämnat anbud av god kvalitet med lika höga poäng, vilket har resulterat i att priset har blivit utslagsgivande i denna upphandling.

Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har antagits med beaktande av följande rangordnade och viktade kriterier:

Utvärderingskriterium	Poäng	Vikt
1. Kvalitetssäkring	0-3	35 %
2. Utbildningens innehåll och upplägg	0-3	25 %
3. Lärarkompetens	0-3	20 %
4. Pris	0-3	20 %

Länsrättens bedömning

Inledningsvis ska påpekas att det inte är länsrättens uppgift att göra en ny utvärdering. Prövningen utgör i stället en kontroll av om det på grundval av de klagomål som sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU.

Bolaget har till stöd för sin talan anfört bl.a. att Skatteverket vid betygsättning av utvärderingskriteriet "kvalitetssäkring" har värderat bolagets anbud för lågt i förhållande till de övrigas anbud eftersom bolagets språkutbildning är den enda som är certifierad. Bolaget menar att det därmed föreligger en beaktansvärd skillnad mellan de olika anbudsgivarnas kvalitetssäkring. Vidare har bolaget anfört att Skatteverket i sitt tilldelningsbeslut klargjort att även andra hänsyn än de som presenterats i förfrågningsunderlaget och tilldelningsbeslutet legat till grund för beslutet. Bolaget menar att Skatteverket härigenom har brutit mot LOU:s underliggande principer om förutsebarhet, transparens och likabehandling.

Länsrätten konstaterar att det i förfrågningsunderlaget anges, såsom ett börkrav, att anbudsgivarnas anbud bör innehålla en beskrivning av hur anbudsgivaren kvalitetssäkrar uppdraget samt hur kvalitetsuppföljning utförs. Vidare har verket angivit fyra punkter som denna beskrivning minst ska innehålla. Bolaget har, liksom övriga anbudsgivare som gått vidare till utvärderingsfasens andra steg, av Skatteverket erhållit högsta möjliga poäng (3) på utvärderingskriteriet "kvalitetssäkring". Av tilldelningsbeslutets utvärde-

ringsrapport framgår att det bolag vars anbud Skatteverket antagit följer en certifieringsprocess (ISO 9001:2000) för kvalitetssäkring.

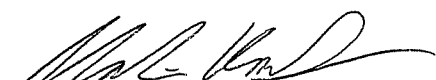
Bakom den betygssättning i form av poäng som skett vid utvärderingen av kriteriet "kvalitetssäkring" ligger, enligt länsrättens mening, i sakens natur att ett viss mått av subjektiv bedömning blir nödvändig. En sådan bedömning får emellertid godtas såvida denna inte innebär avsteg från någon av LOU:s underliggande principer, däribland gemenskapsrättens principer om förutsebarhet, transparens och likabehandling. Länsrätten anser att den genomförda värderingen av kriteriet "kvalitetssäkring" inte kan anses strida mot någon av de ovan nämnda principerna eftersom något krav på att anbudsgivaren ska vara certifierad inte har uppställts i förfrågningsunderlaget.

Beträffande vad bolaget anfört om att Skatteverket tidigare framhållit certifiering som viktigt för kvalitetssäkring konstaterar länsrätten, i likhet med Skatteverket, att det då varit fråga om en annan upphandling med ett annat förfrågningsunderlag.

Länsrätten finner slutligen att det inte framkommit något som tyder på att Skatteverket har beaktat även andra hänsyn än de som presenterats i förfrågningsunderlaget då de i tilldelningsbeslutet angett att de antagit det anbud som varit det "mest intressanta".

Länsrätten finner sammanfattningsvis att grund för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU inte föreligger. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a).

Martin Krafft

länsrättsfiskal

Föredragande har varit Alexandra Källkvist.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm.
Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

